

96/01

Kontrolní závěr z kontroly hospodaření s prostředky státního rozpočtu v zařízeních sociální péče pro tělesně, smyslově a mentálně postižené dospělé občany

Předmětná kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti NKÚ na rok 1996 pod číslem 96/01. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ JUDr. Jiří Drábek.

Cílem kontroly bylo prověřit dodržování právních předpisů při hospodaření s prostředky poskytnutými ústavům sociální péče na jejich činnost.

Kontrolu provedly skupiny kontrolujících z oblastních odborů NKÚ Sokolov, Mladá Boleslav, Kutná Hora, Hradec Králové a Zlín celkem u 10 kontrolovaných osob.

Kontroly byly podrobeny:

- A. Okresní úřady (dále jen "OkÚ") Cheb, Náchod, Uherské Hradiště, Kolín a Mladá Boleslav (zřizovatelé ústavů sociální péče).
- B. Ústavy sociální péče (dále jen "ÚSP")
- příspěvkové organizace:
 - Červený Hrádek,
 - Domov pod skalami Kurovodice (dále jen "Kurovodice"),
 - Česká Skalice,
 - Okresní ústav sociálních služeb (dále jen "OÚSS") Uherské Hradiště (se zaměřením na ÚSP Velehrad);
 - rozpočtová organizace:
 - Luby.

Proti kontrolním protokolům nebyly ze strany kontrolovaných osob podány námítky.

S e n á t N K Ú (ve složení: JUDr. Jiří Drábek - předseda, Ing. Jana Krejčová, Ing. Karel Bidlo a Ing. Zdeněk Rodr - členové) na svém zasedání, které se konalo dne 20. června 1996,

s c h v á l i l usnesením č. 96/01/221
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

A. Okresní úřady

1. OkÚ Cheb porušil ustanovení § 5 odst. 1 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu ČR a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, kde je stanoveno:

"Finanční vztah mezi zřizovatelem a rozpočtovou organizací je určen těmito závaznými ukazateli stanovenými zřizovatelem:

- a) rozpočtové příjmy celkem,
- b) investiční výdaje celkem,
- c) neinvestiční výdaje celkem."

O d ů v o d n ě n í:

OkÚ Cheb stanovil své rozpočtové organizaci - ÚSP Luby pro rok 1994 a 1995 rozpočtové výdaje celkem, bez rozdělení na investiční a neinvestiční výdaje.

2. OkÚ Náchod porušil ustanovení § 29 odst. 3 vyhlášky č. 205/1991 Sb, kde je stanoveno:

"Rozsah a podmínky hospodářské činnosti stanoví obecně závazný právní předpis.¹⁾ V případě, že rozsah a podmínky nejsou takto stanoveny, stanoví je pro příspěvkové organizace zřízené ústředním orgánem tento ústřední orgán. Pro příspěvkové organizace zřízené okresním úřadem nebo obcí může rozsah a podmínky stanovit pouze zřizovatel."

O d ů v o d n ě n í:

OkÚ Náchod nestanovil své příspěvkové organizaci - ÚSP Česká Skalice rozsah a podmínky hospodářské činnosti - prodej obědů cizím strážníkům.

U okresních úřadů Kolín, Mladá Boleslav a Uherské Hradiště nebyly zjištěny nedostatky.

- B. Ústavy sociální péče a okresní ústav sociálních služeb

1. ÚSP Luby porušil ustanovení § 54 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb., kde je stanoveno:

"Rozpočtová organizace se může pojistit pouze se souhlasem zřizovatele."

O d ů v o d n ě n í:

ÚSP Luby uzavřel v roce 1995 bez souhlasu zřizovatele (OkÚ Cheb) pojistné smlouvy na dva osobní automobily.

2. ÚSP Luby porušil ustanovení § 30 odst. 2 a § 11 odst. 1 vyhlášky č. 205/1991 Sb., kde je stanoveno:

"Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby dosahovala maximálních příjmů a plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejhospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků. Rozpočtové prostředky může používat jen k účelům, pro které byly určeny, a to na krytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech a k zajištění nerušeného chodu organizace; prostředky může čerpat jen do výše stanovené ve státním rozpočtu republiky nebo rozpočtu zřizovatele, a to v mezích závazných ukazatelů a v souladu s věcným plněním."

"Rozpočtová organizace financuje investice ... ze svého rozpočtu v rámci zřizovatelem stanoveného závazného ukazatele investičních výdajů."

O d ů v o d n ě n í:

ÚSP Luby v období 1994 - 1995 provedl investiční akce (rekonstrukce hospodářské budovy, rekonstrukce kotelný, zhotovení a montáž vestavěných skříní a nástavců) v celkové hodnotě 1 268 tis. Kč, na které neměl zřizovatelem stanoven závazný ukazatel investičních výdajů.

O pořízení těchto investic účtoval ÚSP nesprávně do oprav a údržby místo na investice v rozporu s odst. 2 čl. IV účtové třídy 2, přílohy č. 2 Opatření FMF čj. V/20 530/1992.

Předmětné investiční akce necharakterizoval ÚSP jako technické zhodnocení ve smyslu § 33 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, a v důsledku toho nezvýšil ocenění svého hmotného investičního majetku (dále jen "HIM") o výdaje na technické zhodnocení (v částce 1 268 tis. Kč). Tím současně porušil ustanovení § 29 odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

3. ÚSP Česká Skalice porušil ustanovení § 29 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb., kde je stanoveno:

"Hospodářská činnost je v účetnictví sledována odděleně od běžného hospodaření příspěvkové organizace."

O d ů v o d n ě n í:

ÚSP Česká Skalice v roce 1994 nevedl účetnictví hospodářské činnosti (náklady a zisk za obědy pro cizí strávníky) odděleně od svého běžného hospodaření.

4. OÚSS Uherské Hradiště porušil ustanovení § 22 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 205/1991 Sb., kde je stanoveno:

"Prostředků fondu se používá:

a) k financování investic ... "

O d ů v o d n ě n í:

OÚSS Uherské Hradiště použil prostředky fondu reprodukce investičního majetku na nákup drobného hmotného investičního majetku (dále jen "DHIM") v celkové výši 72 tis. Kč, přičemž nákup měl být uskutečněn z investičních prostředků.

5. ÚSP Červený Hrádek, ÚSP Kurovodice a OÚSS Uherské Hradiště porušily ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, kde je stanoveno:

"Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem."

O d ů v o d n ě n í:

ÚSP Červený Hrádek k 31. 12. 1994 a k 31. 12. 1995 a ÚSP Kurovodice v letech 1992 až 1995 nevedly v účet-

nictví všechny pozemky, ke kterým měly právo hospodaření a neúčtovaly o nich, a naopak vedly v evidenci pozemky, ke kterým podle výpisu z katastru nemovitostí neměly právo hospodaření.

ÚSP Kurovodice současně porušil ustanovení § 29 odst. 1 téhož zákona, když inventarizacemi provedenými v letech 1994 a 1995 nezjistil, že stav majetku v účetnictví neobsahuje hodnotu skleníku a pozemků, k nimž má právo hospodaření.

OÚSS Uherské Hradiště ve svém účetnictví v roce 1994 nesprávně zúčtoval do odpisů cenu prodaného HIM (domu čp. 1) ve výši 3 667 tis. Kč, namísto zúčtování zůstatkové ceny tohoto HIM ve výši 1 416 tis. Kč a zvýšil si tak náklady o 2 251 tis. Kč, tj. o rozdíl mezi uvedenou zůstatkovou cenou a prodejní cenou HIM, která činila 3 667 tis. Kč.

6. ÚSP Červený Hrádek porušil ustanovení § 30 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., kde je mimo jiné stanoveno:

"Skutečné stavy majetku a závazků se zjišťují inventurou fyzickou u majetku hmotné povahy ...; tyto stavy se zaznamenávají v inventurních soupisech ..."

O d ů v o d n ě n í:

ÚSP Červený Hrádek v inventurních soupisech za roky 1994 a 1995 neuvedl nakoupený majetek - DHIM v celkové hodnotě 51 tis. Kč a HIM v celkové hodnotě 28 tis. Kč.

7. OÚSS Uherské Hradiště, ÚSP Červený Hrádek, ÚSP Česká Skalice porušily ustanovení § 3 odst. 1 a 2 zákona č. 563/1991 Sb., kde je stanoveno:

"Účetní jednotky účtují o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí ...; není-li možno tuto zásadu dodržet, mohou účtovat i v účetním období, v němž zjistily uvedené skutečnosti."

"Účetním obdobím je kalendářní rok."

O d ů v o d n ě n í:

OÚSS Uherské Hradiště neúčtoval v účetních obdobích 1993 až 1995 o účetních případech v celkové částce 2 134 tis. Kč, které s příslušným obdobím časově a věcně souvisely (např. o vyřazení odprodané nemovitosti v hodnotě 2 002 tis. Kč, o nájmem v částce 85 tis. Kč apod.).

ÚSP Červený Hrádek účtoval a vrátil úhrady za pobyt svěřenek mimo ústav za rok 1994 v 36 případech až v měsíci únoru a březnu 1995 a obdobně ve 20 případech účtoval a vrátil úhrady za pobyt mimo ústav v roce 1995 až v roce 1996.

ÚSP Česká Skalice nezaúčtoval příspěvek z FKSP na stravování zaměstnanců za prosinec 1994 do účetního období, s nímž časově a věcně souvisel, ale zaúčtoval jej nesprávně do účetního období roku 1995.

8. ÚSP Červený Hrádek nepostupoval v souladu s ustanovením § 451 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, kde je stanoveno:

"Kdo se na úkor jiného bezdůvodně obohatí, musí obohacení vydat."

O d ů v o d n ě n í:

ÚSP Červený Hrádek v letech 1994 a 1995 získal neoprávněným převodem úroků z účtů, na kterých jsou uloženy finanční prostředky svěřenek, na svůj běžný účet částku celkem 45 tis. Kč.

9. ÚSP Luby porušil ustanovení § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění zákona č. 210/1993 Sb., kde je stanoveno:

"Podniky nemohou uzavírat smlouvy o převodu vlastnictví majetku sloužícího k provozování jejich podnikatelské nebo jiné hospodářské činnosti ..."

"Výjimky ... může v odůvodněných případech povolit vláda."

Takovouto výjimku obsahuje usnesení vlády č. 139/1991 ve znění usnesení vlády č. 197/1992, kde je v bodu I.c) uvedeno:

"Vláda

I. stanoví k § 45, odst. 1 a 2 zák. č. 92/1991, o podmínkách ..., že státní podniky, státní peněžní ústavy, státní pojišťovny a jiné organizace mohou mimo obvyklé hospodaření uzavírat smlouvy o převodu majetku státu, k němuž mají právo hospodaření, v těch případech, kdy se jedná o prodej ...

c) osobních a nákladních automobilů a autobusů starších 5 let s tím, že jejich prodej bude realizován za ceny stanovené znalecm, ..."

O d ů v o d n ě n í:

ÚSP Luby odprodal ze svého majetku dne 4. 8. 1995 osobní vozidlo Š 1203 za cenu 15 tis. Kč, aniž by tato cena byla v době prodeje určena znalecm. ÚSP si znalecký posudek na výše uvedený prodej objednal dodatečně až dne 21. 3. 1996.

10. OÚSS Uherské Hradiště porušil ustanovení § 36 odst. 1 zákona č. 65/1965 Sb., Zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, kde je mj. stanoveno:

"Byla-li pracovní smlouva uzavřena písemně, musí zaměstnavatel provést písemně i její změnu."

O d ů v o d n ě n í:

OÚSS Uherské Hradiště neuzavřel písemně dohodu o změně pracovní smlouvy na nově sjednanou práci se svou zaměstnankyní, ačkoliv původní pracovní smlouva včetně první změny byla uzavřena písemně.

11. ÚSP Kurovodice porušil vnitřní předpis organizace - rozhodnutí ředitelky ústavu, ze dne 14. 1. 1994, kterým byl stanoven postup pro odepisování hmotného a nehmotného investičního majetku podle ustanovení § 26 až 33 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, počínaje rokem 1994.

V ustanovení § 26 odst. 1 je uvedeno:

"Odpisy se stanoví pro účely tohoto zákona podle § 30, § 31 nebo § 32 z hmotného majetku, s výjimkou uvedenou v § 27, a nehmotného majetku."

O d ů v o d n ě n í:

ÚSP Kurovodice nezvýšil v roce 1995 hodnotu hlavní budovy a budovy prádelny o cenu rekonstrukce v částce 20 834 tis. Kč a hodnotu přestavby garáže na elektrokotelnu v částce 6 015 tis. Kč. Technická zhodnocení uvedených objektů chybně odepisoval samostatně, přestože měla být odepisována sazbou pro zvýšenou vstupní cenu (§ 31 odst. 3). Uvedeným postupem došlo ke snížení nákladů o neproučtované odpisy ve výši 239 tis. Kč.

12. K provedení ustanovení § 10 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách a ustanovení § 2 odst. 2 písm. d) a f) zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů ČR v oblasti cen, vydalo MF příslušné Výměry (01/92, 01/93 a 01/94), které porušily ÚSP Luby, ÚSP Česká Skalice a ÚSP Kurovodice. V citovaných předpisech je uvedeno:

[§ 10 zákona č. 526/1990 Sb.]

"Zboží, u něhož se uplatňuje regulace cen podle § 5 a § 6, zařazují cenové orgány rozhodnutím do seznamu zboží s regulovanými cenami ... Seznam a ceny v jeho rámci stanovené a zboží, u něhož se uplatňuje regulace cen ..., uveřejňují cenové orgány v Cenovém věstníku."

[§ 2 odst. 2 písm. d) a f) zákona č. 265/1991 Sb.]

"Ministerstvo ...

d) určuje zboží, které se zařazuje nebo vyřazuje ze seznamu zboží s regulovanými cenami, ...

f) vydává cenová rozhodnutí, ..."

[Výměry MF (01/92, 01/93 a 01/94) - část II. pol. 11 (resp. 9) bod B]

"Stavby, stavební objekty, stavební a montážní práce, dodávky strojů a zařízení ... financované za účasti státního rozpočtu federace a republik a za účasti prostředků poskytnutých z těchto rozpočtů místním orgánům."

Pro účely regulace cen platí: ...

B. ceny podle smluv uzavřených od 1. září 1991 se sjednávají na podkladě vyhodnocení soutěže podle Zadávacího řádu staveb vydaného FMH, MP ČR a MVS SR ze dne 24. 7. 1991 (dále jen 'ZŘS'), který je pro účely regulace cen podle tohoto písmene závazný."

2) V případech užší soutěže podle čl. 5 odst. 2 písm. b) a zadání z volné ruky podle čl. 6 odst. 2 písm. d) a f) ZŘS se vyžaduje i souhlas orgánu poskytujícího finanční prostředky ...

10) Po ukončení soutěžního řízení je zadavatel povinen vypracovat 'Zprávu o výsledcích soutěžního řízení', obsahující zejména údaje uvedené v čl. 7, 18 a 24 ZŘS. Zprávu zašle do 30 dnů po ukončení soutěže orgánu, z jehož rozpočtových prostředků je stavba zčásti nebo zcela financována ... Tato zpráva se podává i při zadání z volné ruky."

O d ů v o d n ě n í:

ÚSP Luby vybral v květnu 1994 dodavatele na rekonstrukci hospodářské budovy v částce 123 tis. Kč zadáním z volné ruky. Přitom si nevyžádal souhlas zřizovatele, z jehož rozpočtových prostředků byla stavba financována, a po ukončení soutěžního řízení nezaslal zřizovateli zprávu o výsledcích soutěžního řízení.

ÚSP Česká Skalice uhradil v období roku 1992 - 1994 ze státní dotace částku 200 tis. Kč za inženýrskou činnost a projekční práce zhotoviteli. Cenu těchto prací nesjednal na základě vyhodnocení soutěže podle Zadávacího řádu staveb, ale stanovil ji smluvně podle sazebníku projektových a inženýrských činností.

ÚSP Kurovodice sjednal v březnu 1993 dodání úvodního projektu na rekonstrukci a dostavbu budovy A areálu ÚSP Kurovodice v ceně 325 tis. Kč. Na zpracování a dodání úvodního projektu nevyhlásil veřejnou soutěž.

13. ÚSP Kurovodice, ÚSP Červený Hrádek a ÚSP Česká Skalice porušily ustanovení § 3 odst. 1 a 2 a § 21 odst. 1 vyhlášky MPSV č. 82/1993 Sb., o úhradách za pobyt v zařízeních sociální péče, ve znění vyhlášky MPSV č. 138/1994 Sb., kde je stanoveno:

[§ 3 odst. 1]

"Při předem oznámeném pobytu mimo ústav s celoročním nebo týdenním pobytem hradí občan za každý takový den náklady za ubytování [§ 1 odst. 1 písm. b), popřípadě odst. 2] a 20 % nákladů za nezbytné služby [§ 1 písm. c)]; při denním pobytu v ústavu hradí 20 % nákladů za nezbytné služby za každý den předem oznámeného pobytu mimo ústav."

[§ 3 odst. 2 v platném znění do 30. 6. 1994]

"Byla-li již úhrada zaplacená v plné výši podle § 1, vrátí ústav za každý den předem oznámeného pobytu občana mimo ústav poměrnou část úhrady, s výjimkou částek podle odstavce 1."

[§ 3 odst. 2 v platném znění od 1. 7. 1994 do 31. 3. 1996]

"Byla-li úhrada stanovená podle § 1 a 2 již zaplacená za celý kalendářní měsíc, vrátí ústav za každý den předem oznámeného pobytu občana mimo ústav poměrnou část úhrady, s výjimkou částek podle odstavce 1."

[§ 21 odst. 1]

"Úhrada za pobyt v ústavech, ústavech pro mládež, penziónech a domovech pro matky se platí do konce kalendářního měsíce, za který náleží. Při přijetí do ústavu, ústavu pro mládež, penziónu nebo domova pro matky v průběhu kalendářního měsíce se platí za tento kalendářní měsíc ode dne nástupu do ústavu poměrná část úhrady podle počtu dnů pobytu."

O d ů v o d n ě n í:

ÚSP Kurovodice v letech 1993 - 1995, ÚSP Červený Hrádek od listopadu 1993 do července 1994 a ÚSP Česká Skalice od srpna 1994 nevrátily poměrnou část úhrady za pobyt při předem oznámeném pobytu svěřenek mimo ústav (ÚSP Červený Hrádek 20 tis. Kč, ÚSP Kurovodice 29 tis. Kč a ÚSP Česká Skalice 1 tis. Kč).

ÚSP Červený Hrádek vybral úhrady za pobyt a stravu svěřenek za měsíc listopad a prosinec 1993 v částce 240 tis. Kč až v březnu 1994 a úhrady za stravu a pobyt svěřenek za měsíc listopad a prosinec 1994 v částce 283 tis. Kč až v lednu 1995.

14. ÚSP Luby porušil ustanovení § 6 písm. a) vyhlášky FMF č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, kde je stanoveno:

"Organizace jsou povinny hospodařit s národním majetkem s péčí řádného hospodáře. Jsou povinny zejména:

a) národní majetek zjistit, sepsat, ocenit, pokud není stanoveno jinak, ... a vést v předepsané evidenci podle zvláštních předpisů, ..."

O d ů v o d n ě n í:

ÚSP Luby v roce 1995 neocenil, nezapsal a nevedl hospodářskou budovu (sklad) v evidenci svého hmotného investičního majetku.

15. OÚSS Uherské Hradiště, ÚSP Česká Skalice a ÚSP Červený Hrádek porušily ustanovení § 2 odst. 3 a § 5 odst. 1 nařízení vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, kde je mj. stanoveno:

"Zaměstnavatel může vnitřním platovým předpisem (dále jen 'vnitřní předpis') stanovit pravidla pro postup zaměstnanců do vyššího platového stupně podle hodnocení jejich pracovních výsledků a způsob a podmínky tohoto hodnocení."

"Do doby rozhodné pro zařazení zaměstnance do platového stupně ... příslušné platové třídy započte zaměstnavatel dobu ..."

O d ů v o d n ě n í:

OÚSS Uherské Hradiště, ÚSP Česká Skalice a ÚSP Červený Hrádek nesprávně stanovily u některých svých zaměstnanců dobu, která je rozhodná pro určení a zařazení do platového stupně.

OÚSS Uherské Hradiště vydal v rozporu s citovaným nařízením vlády vnitřní předpis, ve kterém stanovil postup pro zařazení zaměstnanců do nižšího platového stupně namísto vyššího platového stupně.

16. ÚSP Červený Hrádek, OÚSS Uherské Hradiště, ÚSP Kurovodice a ÚSP Luby porušily ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., kde je stanoveno:

"Účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví účtové osnovy a postupy účtování ..."

K provedení tohoto ustanovení vydalo bývalé FMF Opatření čj. V/20 530/1992 ze dne 30. 7. 1992, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro rozpočtové a příspěvkové organizace a obce, ve znění pozdějších změn a doplňků.

a/ Účtová třída 0 čl. II. odst. 7

"Poskytnuté zálohy na

- nehmotný investiční majetek se účtují na vrub účtu 314 - Poskytnuté provozní zálohy a

- hmotný investiční majetek se účtují na vrub účtu 052 - Poskytnuté zálohy na hmotný investiční majetek. ..."

b/ Účtová třída 0 čl. VII. odst. 1

"Na účtu 042 - Pořízení hmotných investic se účtuje pořizovaný hmotný investiční majetek do doby jeho uvedení do užívání včetně výdajů spojených s jeho pořízením ..."

c/ Účtová třída 3 čl. II. odst. 1

"Pohledávka za odběratelem se vyúčtuje při splnění dodávky vůči odběrateli ..."

d/ Účtová třída 3 čl. II. odst. 4

"314 - Poskytnuté provozní zálohy

Účtují se zde poskytnuté zálohy dodavatelům před splněním smlouvy ze strany dodavatele."

e/ Účtová třída 3 čl. IV. odst. 3

"... Účtují se zde různé pohledávky za zaměstnanci, např. ... zálohy k vyúčtování ..."

f/ Účtová třída 5 čl. II. odst. 6.1

"Na účtu 551 - Odpisy nehmotného a hmotného investičního majetku účtují ... příspěvkové organizace odpisy podle odpisového plánu ..."

g/ Účtová třída 6 čl. II. odst. 6.1

"Ve prospěch účtu 691 - Provozní dotace účtují příspěvkové organizace příspěvek na provoz. ..."

h/ Třída 9 čl. IX. odst. 1 a 2

"Na podrozvahových účtech v účtových skupinách 97 až 99 se sledují důležité skutečnosti, o kterých se neúčtuje v soustavě podvojného účetnictví a jejichž znalost je podstatná pro posouzení majetkoprávní situace účetní jednotky především o využívání cizího majetku, ke kterému nemá účetní jednotka vlastnické právo, popř. právo hospodaření,

dále evidence práv, o kterých se neúčtuje (hypotéky), nebo materiálu, jehož pořízení, uchování, udržování a sledování vyplývá z obecně platných právních předpisů, např. materiál civilní obrany a jiné."

"Na podrozvahových účtech se sledují zejména: ...

- majetek svěřený do úschovy ..."

O d ů v o d n ě n í:

ÚSP Červený Hrádek účtoval v roce 1995 o poskytnutých zálohách v celkové výši 211 tis. Kč na akci "novostavba bazénu" na účtě pořízení hmotných investic místo správně na účtě záloh na hmotný investiční majetek (viz a/).

OÚSS Uherské Hradiště neúčtoval v roce 1994 a 1995 o poskytnutých zálohách. Například zálohy na spotřebu elektrické energie z ledna 1995 v celkové výši 111 tis. Kč zaúčtoval přímo do nákladů (viz d/).

ÚSP Kurovodice nesprávně zaúčtoval na účet oprav a udržování práce v hodnotě 504 tis. Kč, které měly investiční povahu, namísto do hmotného investičního majetku (viz b/).

Při účtování pohledávek za služby pro obyvateľstvo neúčtoval ÚSP ve prospěch účtů odběratelů jako o pohledávkách v průběhu roku, ale až v okamžiku úhrady přímo na účet tržeb za tyto služby (viz c/).

Uvedený ÚSP chybně účtoval o zálohách zaměstnanců na provozní nákupy na účtě ostatních pohledávek místo na účtě pohledávek za zaměstnanci, protože nešlo o zálohy z obchodního styku (viz e/).

Dále ÚSP nesprávně zúčtoval dotaci na investice ve prospěch účtu provozní dotace, a to ve výši 1 200 tis. Kč. Tím zkrátil hospodářský výsledek a vykázal jej o uvedenou částku vyšší. Současně porušil ustanovení § 20 vyhlášky č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu ČR a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, tím, že v roce 1995 nepřidělil zlepšený hospodářský výsledek roku 1994 do finančních fondů, uvedených v ustanovení § 21 odst. 2 téže vyhlášky (viz g/).

V roce 1995 ÚSP chybně účtoval odpisy drobného investičního majetku na účet odpisů investičního majetku místo do spotřeby materiálu, a tím nesprávně vykázal odpisy investičního majetku za rok 1995 vyšší o 1 987 tis. Kč (viz f/).

ÚSP Luby v roce 1994 a v roce 1995 neevidoval na podrozvahových účtech přírůstky a úbytky peněžní hmotnosti obyvatel ústavu uložené na vkladních knížkách, které mu byly svěřeny do úschovy, přičemž svěřené prostředky a jejich pohyb evidoval pouze v operativní evidenci (viz h/).

17. OÚSS Uherské Hradiště a ÚSP Česká Skalice porušily ustanovení § 28 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., kde je stanoveno:

"Účetní jednotky podle odstavce 1 sestavují odpisový plán jako podklad k vyčíslení opravek odpi-

sovaného majetku v průběhu jeho používání; v tomto plánu si samy určí postupy odpisování."

O d ů v o d n ě n í:

OÚSS Uherské Hradiště nesestavil odpisový plán majetku na rok 1994.

ÚSP Česká Skalice nesestavil odpisový plán majetku na rok 1994 a 1995.

18. ÚSP Luby, ÚSP Česká Skalice a OÚSS Uherské Hradiště porušily ustanovení § 29 odst. 1 a § 30 odst. 2 a 3 zákona č. 563/1991 Sb., kde je stanoveno:

"Účetní jednotky inventarizací ověřují ke dni řádné a mimořádné účetní závěrky, zda stav majetku a závazků v účetnictví odpovídá skutečnosti."

"... Přitom se musí prokázat stav hmotného majetku ke dni účetní závěrky údaji fyzické inventury opravenými o přírůstky a úbytky uvedeného majetku za dobu od ukončení fyzické inventury do konce účetního období ..."

"Inventarizační rozdíly vyúčtují účetní jednotky do účetního období, za které se inventarizací ověřuje stav majetku a závazků."

O d ů v o d n ě n í:

ÚSP Luby inventarizacemi ke dni řádných účetních závěrek 31. 12. 1994 a 31. 12. 1995 neověřil, zda stav majetku a závazků v účetnictví odpovídá skutečnosti zjištěné fyzickou a dokladovou inventurou k tomuto datu. Dále nezjistil a nevyúčtoval inventarizační rozdíly do účetního období, za které stav majetku a závazků ověřoval, např. u HIM 85 tis. Kč za rok 1994, 69 tis. Kč za rok 1995, u DHIM 1 271 tis. Kč za rok 1994 a 1 054 tis. Kč za rok 1995 (porušen § 29 odst. 1 a § 30 odst. 3).

ÚSP Česká Skalice neprovedl k 31. 12. 1994 inventarizaci závazků a pohledávek, jejichž zůstatek činil 12 tis. Kč, a k 31. 12. 1995 neprovedl inventarizaci cenin.

Dále neinventarizoval svůj majetek takovým způsobem, aby prokázal stav majetku ke dni účetní závěrky za rok 1994 a 1995, opravený o přírůstky a úbytky tohoto majetku od data provedení inventarizace (od 30. 11.) do skončení účetního období (porušen § 29 odst. 1 a § 30 odst. 2).

OÚSS Uherské Hradiště neověřil ke dni řádné účetní závěrky za rok 1994, zda stav majetku v účetnictví odpovídá skutečnosti. Kontrolou byl zjištěn rozdíl mezi účetním stavem a fyzickou inventurou ve výši u DHIM 2 421 tis. Kč a u HIM 420 tis. Kč. Dále neprovedl inventarizaci závazků k 31. 12. 1994 (porušen § 29 odst. 1 a § 30 odst. 3).

Shrnutí:

Kontrolou byly zjištěny nedostatky, které lze celkově označit jako nedůslednost v dodržování povinností uložených právními předpisy v oblasti účetnictví a finančního hospodaření příspěvkových organizací i rozpočtové organizace. Nedostatky spočívají zejména:

- v podceňování povinností stanovit rozsah a podmínky hospodářské činnosti příspěvkové organizaci ze strany zřizovatele,
- v porušování cenových výměrů a Zadávacího řádu staveb v souvislosti s výběrovým řízením za účelem výběru dodavatelů,
- v opožděném vracení úhrad za pobyt svěřenců mimo ústav,
- v nevracení poměrné části úhrady za pobyt svěřenců mimo ústav,
- v použití provozních prostředků na pořízení investičního majetku,
- ve vykazování majetku, ke kterému má právo hospodaření jiná právnická osoba,
- v neověření stavu majetku a závazků v účetnictví se skutečností zjištěnou fyzickou a dokladovou inventurou,
- v neproučtování inventarizačních rozdílů a
- v chybách v účetnictví, které mají za následek zkreslení údajů především na majetkových účtech.